

Természetvédelmi prioritások és célkitűzések

Zámolyi-medence HUDI30002 különleges természetmegőrzési terület

Prioritás (SDF 4.2 Quality and Importance):

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése/helyreállítása:

Közösségi jelentőségű élőhelytípusok:

6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Monilion coeruleae*),

6510 Sík-és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanquisorba officinalis*)

Közösségi jelentőségű állatfajok:

magyar tarsza (*Isophya costata*),

nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*),

lápi póc (*Umbra krameri*),

réti csík (*Misgurnus fossilis*),

vöröshasú unka (*Bombina bombina*)

Közösségi jelentőségű növényfajok:

kisfészkes aszat (*Cirsium brachycephalum*)

Közösségi jelentőségű madárfajok:

Költő fajok:

Bölömbika (*Botaurus stellaris*)

Cigányréce (*Aythya nyroca*)

Nyári lúd (*Anser anser*)

Gólyatöcs (*Himantopus himantopus*)

Pajzsoscankó (*Philomachus pugnax*)

Sárszalonka (*Gallinago gallinago*)

Nagy goda (*Limosa limosa*)

Piroslábú cankó (*Tringa totanus*)

Fattyúszerkő (*Chlidonias hybridus*)

Kis vízicsibe (*Porzana parva*)

Pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*)

Haris (*Crex crex*)

Parlagi pityer (*Anthus campestris*)

Kékbegy (*Luscinia svecica*)

Vonuló fajok:

Nyári lúd (*Anser anser*)

Vetési lúd (*Anser fabalis*)

Nagy lilik (*Anser albifrons*)

Kis lilik (*Anser erythropus*)

Vörösnyakú lúd (*Branta ruficollis*)

Tökés réce (*Anas platyrhynchos*)

Csörgő réce (*Anas crecca*)

Böjti réce (*Anas querquedula*)

Kékes rétihéja (*Circus cyaneus*)

Aranylile (*Pluvialis apricaria*)

Réti cankó (*Tringa glareola*)

Célkitűzések (SDF 6.2 Management):

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

Kedvező természetvédelmi helyzet megőrzése:

- A területen található jó állapotú kékperjés láprétek és kaszálórétek kiterjedésének, szerkezetének, fajkészletének megőrzése.
- A területen található kislepke, nagy tűzlepke, magyar tarsza, lápi póc, réti csík és vöröshasú unka állományok fennmaradásának biztosítása.
- A többlet vízhatástól függő jelölő élőhelyek számára a megfelelő vízellátottság és vízháztartás biztosítása, vízjárást negatívan befolyásoló vízrendezési beavatkozások nem végezhetőek.
- A jelölő fajok populáció nagyságának megőrzése, a populációk elterjedési területe nem csökkenhet. Kiemelt fajként kell a védelem során kezelni: a cigányrécét (*Aythya nyroca*), a kis vízicsibét (*Porzana parva*), pettyes vízicsibét (*Porzana porzana*), a harist (*Crex crex*) és a vonuló vízi madarakat.
- A jó állapotú gyepek élőhelyek természetesen szerkezetének megőrzése. Magas természetességű gyepek fenntartása szakszerű hasznosítással/kezeléssel.
- Extenzív gyepegazdálkodás fenntartása. Legelő állatállomány növekedésének elérése.
- Változatos, fajspecifikus extenzív földhasználat és mezőgazdasági művelés fenntartása és fejlesztése.
- Kisvizek rekonstrukcióinak elősegítése, támogatása.
- A vízi vad vadászat korlátozásának fenntartása.

Kedvező természetvédelmi helyzet elérése érdekében szükséges fejlesztés:

- Inváziós fajok, különösen a kanadai aranyvessző, zöld juhar, fehér akác, bálványfa által veszélyeztetett jelölő gyeptársulások megóvása a degradációtól, az inváziós fajok terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.
- Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása a kékperjés láprétek, mocsárrétek területén a túlhasználat/alulhasználat, valamint a természetes gyepszerkezetet romboló használat elkerülése érdekében.
- A lápi póc, réti csík vöröshasú unka védelme érdekében a területen vízvisszatartó rendszert szükséges megvalósítani.
- A Zámolyi tározó vízszintszabályozásának természetvédelmi célú átalakítása.
- A meglévő vízkormányzó műtárgyak rendszeres karbantartása.
- Ritkító halászat az inváziós naphal állomány csökkentése érdekében.
- Meglévő ürge állományok megőrzése, szükség szerint telepítés alkalmas élőhelyekre.
- Meglévő és új létesítésű közép feszültségű elektromos hálózat tartóoszlopainak szigetelése, továbbá szükség esetén földkábelbe helyezése.
- Zámolyi-víztározóban alacsony vízmagasságú vízfelületek kialakítása.
- Invazív fajok, különösen a selyemkóró, kanadai aranyvessző, fehér akác, bálványfa, fekete fenyő, erdei fenyő, keskenylevelű ezüstfa, zöld juhar terjedésének megállítása, állományaik csökkentése.
- Az aktuális természeti állapothoz igazodó legeltetési/kaszálási rendszer kialakítása és megvalósítása a sztyepprétek és löszgyepek területén a túlhasználat/alulhasználat elkerülése érdekében.

- Mesterséges fészkek kihelyezése veszélyeztetett ragadozó madarak számára.
- A területen a vadlétszámot olyan szinten szükséges tartani, hogy az a földön fészkelő madárfajok állományát ne veszélyeztesse.
- A madárelőhelyeket veszélyeztető egyéb tevékenységek (pl.: gépjármű forgalom, crossmotorozás, quadozás, illegális turistautak, illegális bányászat) megszüntetése.
- A jelölő madárfajok élőhelyeinek infrastrukturális fejlesztésekkel szembeni védelme.
- Ragadozó madár etetőterek kialakítása az elkóborolás és mérgezés negatív hatásainak csökkentése érdekében.
- Elő kell segíteni a jelenleg nem jelölő fajok állományának növekedését, különösen az alábbi fajok tekintetében: Vörös gém (*Ardea purpurea*), Bakcsó (*Nycticorax nycticorax*), Fehér gólya (*Ciconia ciconia*), Rétisas (*Haliaeetus albicilla*), Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), Hamvas rétihéja (*Circus pygargus*), Kormos szerkő (*Chlidonias niger*), Kűszvágó csér (*Sterna hirundo*), Lappantyú (*Caprimulgus europaeus*), Jégmadár (*Alcedo atthis*), Fekete harkály (*Dryocopus martius*), Balkáni fakopáncs (*Dendrocopos syriacus*), Közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), Erdei pacsirta (*Lullula arborea*), Karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*), Örvös légykapó (*Ficedula albicollis*), Tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), Daru (*Grus grus*)